

Bronkdilatationstest spirometri på barn upp till 12 år

Diagnostik

Spirometriundersökning kan utföras på barn från fem/sex års ålder. Barnet behöver mycket stöd från den som ansvarar för undersökningen och kan behöva öva ett par gånger.

Utsättande av mediciner inför bronkdilatationstest

Vid behandlingsuppföljning bör barnet ha tagit sin basmedicinering som ordinerat men avstått från kortverkande beta-2-stimulerare.

Bronkdilatationstest med beta-2-stimulerare

I första hand rekommenderas användning av inhalationsspray med spacer men pulverinhalation kan också användas.

Utförande

- Spirometriundersökning
- Inhalation av beta-2-stimulerare
 - Salbutamol inhalationsspray: 0,1 mg/dos 4–6 inhalationer. Inhalation via spacer.
 - Salbutamol inhalationspulver: 0,1 mg/dos 4–8 inhalationer eller 0,2 mg/dos 2–4 inhalationer.
(Terbutalin: 0,25 mg/dos 4 inhalationer eller 0,5 mg/dos 2 inhalationer.)
(Formoterol: 4,5 mcg/dos 4 inhalationer eller 9 mcg/dos 2 inhalationer.)
- Ny spirometriundersökning minst 15 minuter efter inhalation

Tolkning av bronkdilatationstest med beta-2-stimulerare

Bronkdilatationstestet är positivt om FEV1 ökar $\geq 12\%$. Vid kliniska symtom talande för astma kan dock en mindre effekt av bronkdilatation vara relevant.

Provbehandling med inhalationssteroider

Utförande

1. Spirometriundersökning med bronkdilatationstest.
2. Inhalationssteroid 400–800 μg per dygn (budesonidekvivalent) dos i 4–12 veckor. Dos beroende på ålder.
3. Ny spirometriundersökning med bronkdilatationstest.

Tolkning av provbehandling

Resultatet av provbehandlingen talar för astma vid minskade symtom och om något av nedanstående kriterier uppfylls.

- FEV1 eller FVC (VC) ökar med $\geq 12\%$ vid jämförelse före och efter provbehandlingen
- Positivt bronkdilatationstest efter provbehandlingen
- Tidigare variabilitet vid PEF-mätning försvinner efter provbehandlingen

Ansvarig redaktör: Ulrika Berg, distriktssköterska, allergi-astma-, KOL-sjuksköterska, Region Skåne
Granskare: Kerstin Romberg och Henning Stenberg, båda specialister i allmänmedicin, Nässets Läkargrupp
Uppdaterad: februari 2025
Webbplats: vardgivare.skane.se
Utgiven av PUE: Primärvårdens Utbildningsenhet - Allergi, Astma och KOL, Region Skåne.